

Normy i standardy zachowań językownikomunikacyjnych

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Profil studiów	(ogólnoakademicki/praktyczny)
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.
Koordinator przedmiotu	dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.; dr Kamila Potocka-Pirosz o.jauer-niworo@uw.edu.pl ; k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. Marzena Stępień prof. ucz marzena.stepien@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. Marzena Stępień prof. ucz marzena.stepien@uw.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok II stopnia, semestr I	Liczba punktów ECTS	2.50
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)	30	1
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Omówienie najczęstszych zachowań komunikacyjnych właściwych polszczyźnie XXI wieku w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej w odmianie mówionej i pisanej oraz w komunikacji za pośrednictwem Internetu, przedstawienie i uzasadnienie ocen tych zachowań, przegląd tendencji rozwojowych polszczyzny widzianych z perspektywy komunikacyjnej

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	zna podstawową terminologię w zakresie treści przedmiotu
W2	zna wybrane teorie dotyczące zachowań komunikacyjnojęzykowych
W3	ma wiedzę w zakresie zasad kształtowania normy językowej oraz zna samą normę językową.
W4	ma wiedzę pozwalającą opisywać i oceniać konkretne zachowania komunikacyjnojęzykowe

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	umie definiować wybrane pojęcia i objaśniać podstawowe terminy związane z przedmiotem wykładu
U2	rozumie związek pomiędzy sytuacją mówienia a kształtem językowym wypowiedzi; potrafi dostrzegać i interpretować różne właściwości zachowań komunikacyjnojęzykowych z perspektywy określonych właściwości sytuacji mówienia
U3	umie opisywać zgodne i niezgodne ze standardami i normami komunikacyjnojęzykowymi, oceniać je i poprawiać

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

K1	ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie treści przedmiotowych, rozumie potrzebę ich uzupełniania i doskonalenia i potrafi to robić , dokonuje samooceny własnych umiejętności i kompetencji
K2	dostrzega, poprawnie rozpoznaje i ocenia właściwości językowe i stylistyczne oraz etykietałne konkretnych przykładów zachowań komunikacyjnojęzykowych
K3	Jest świadom zależności między skutecznością działania a wyborem właściwej w danej sytuacji strategii komunikacyjnej

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykład	1.Odmiany i style współczesnej polszczyzny. Kryteria stratyfikacji. Przegląd propozycji podziału. Najważniejsze cechy poszczególnych odmian i stylów.	
	2. Kategoria potoczności w języku. Podstawowe cechy u funkcje potocznej odmiany polszczyzny. Zasięg komunikacji potocznej. Język a rzeczywistość, czyli świadomość potoczna. Cechy systemowe odmiany potocznej..	
	3. Sytuacja komunikacyjna a norma językowa. Wpływ nośnika komunikacyjnego na ocenę elementów języka. Hierarchizacja normy językowej. Teksty a teksty mówione. Norma profesjonalna. Potoczność w tekstach pisanych.	
	4. Różnice między wariantami wzorcowymi a wariantami użytkowymi: ortografia, interpunkcja, fonetyka, fleksja, słowotwórstwo, składnia. Przegląd zagadnień ogólnych i szczegółowych. Ujęcia słownikowe. Zagadnienia dyskusyjne. Innowacje i zmiany językowe.	
	5. Zasady komunikacji. Teoria implikatur konwersacyjnych. Warunki skuteczności aktów mowy. Strategie komunikacyjne. Układ ról społecznych a udział w komunikacji; wiedza o przedmiocie wymiany i jej wpływ na komunikatywność wypowiedzi. .	
	6. Styl urzędowo-kancelaryjny w polszczyźnie XXI wieku: problemy, tendencje rozwojowe, prognozy. Szablonowość i powtarzalność – wady i zalety. Dyrektywność a takt. Bezosobowość czy właśnie osobowość? Ocena prostych i skomplikowanych zagadnień składniowych.	
	7. Funkcje języka, funkcje mowy. Przegląd stanowisk. Funkcje języka a intencjonalność wypowiedzi. Intencje wyrażane wprost i nie wprost. Wpływ intencji wypowiedzi na kształt językowy wypowiedzi. Grzeczność językowa a sposób realizacji intencji. Perswazja i manipulacja językowa.	
	8. Zaburzenia komunikacji językowej w tekstach urzędowych: metody poprawy,. Najczęstsze przykłady i metody ich poprawy. Odpowiedzialność autor. Wskazówki dla osób opracowujących teksty urzędowe.	
	8. Psychologiczne metody terapii jąkania.	
	9.Komunikacja lekarz (pielęgniarka, logopeda, terapeuta) – pacjent. Układ ról społecznych a charakter dyskursu. Analiza przykładów komunikacji lekarz – pacjent. Ocena zachowań lekarza i zachowań pacjenta (terminologia, słownictwo socjolektalne / potoczne; dobór słownictwa a komunikatywność przekazu).	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	10. Pisma formalne: od edytorstwa po efektywność komunikacyjną. Omówienie składników. Formy tradycyjne. Wskaźniki edytorskie: słabe i mocne strony.	
	11. Komunikacja rodzice – dziecko. Model rodziny a charakterystyczne właściwości komunikacji. Wpływ stylu komunikowania się w rodzinie na właściwości języka dziecka. Strategie zachowań komunikacyjnych w rodzinie.	
	12. Nazwy własne (osobowe, miejscowe, firmowe) jako zagadnienie z zakresu etykiety językowej. Tendencja do nieodmianiania różnych przykładów. Nazwy wielowyrazowe a skrótowce. Gramatyka skrótowców: oceny poszczególnych rozwiązań.	
	13. Problemy komunikacyjne w szkole. Odmiany języka używanego w dyskursie szkolnym: styl popularnonaukowy (styl i język podręczników szkolnych, styl i język zajęć dydaktycznych) i jego właściwości; szkolny język pisany – szkolny język mówiony. Układ ról społecznych w dyskursie szkolnym i ich wpływ na kształt wypowiedzi ucznia.	
	14. Wpływ techniki narracyjnej a cel komunikacyjny (na przykładzie artykułu popularnonaukowego i artykułu biograficznego). Operowanie formami gramatycznymi czasownika w zależności od zadań tekstu. Skuteczność i nieskuteczność zabiegów językowych. Ich fortunność i niefortunność.	

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- J. Bartmiński (red.), Współczesny język polski, Wrocław 1993.
 S. Dubisz (red.), Nauka o języku dla polonistów, Warszawa 2002.
 S. Grabias, Język w zachowaniach społecznych, Lublin 1997.
 H. Jadacka, Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, Warszawa 2005.
 T. Karpowicz, Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2009.
 W. Lubaś, Polskie gadanie. Podstawowe cechy i funkcje potocznej odmiany polszczyzny, Opole 2003.
 M. Marcjanik, Mówimy uprzejmie. Poradnik językowego savoir-vivre'u, Warszawa 2013.
 A. Markowski, Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2005.
 J. Warchala, Kategoria potoczności w języku, Katowice 2003.

Uzupełniająca

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A. W1, A. U1, K1	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	<i>Np. próg zaliczeniowy</i>
W 1-4 U 1-4	Obecność na zajęciach	Dopuszczalna 2 nieobecności. Powyżej tej liczby (z

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

K 1-3		wyłączeniem przypadków bezzwłocznie udokumentowanych, np. zwolnieniem lekarskim) – nie ma możliwości zaliczenia zajęć. Usprawiedliwione nadprogramowe nieobecności muszą zostać odrobione w sposób wskazany przez osobę prowadzącą zajęcia.
	Zaliczenie końcowe	

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich